

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og Visumkontoret
Asyl.visumkontoret@jm.dk og mod@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8816
LUJJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/31782/ANPE/LUJJ

**HØRING OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM
KONTROL AF ULOVLIGT OPHOLD EFTER INDREJSE OG
UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ÆNDRING AF
BEKENDTGØRELSE OM UDLÆNDINGES ADGANG HER
TIL LANDET**

8. MAJ 2015

Justitsministeriet har ved e-mail af 8. april 2015 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om kontrol af ulovligt ophold efter indrejse og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om udlændinges adgang her til landet.

Instituttet afgav den 5. december 2014 høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområdet og lufthavne mv.). Høringssvaret vedlægges til orientering. Der henvises i den forbindelse særligt til det af instituttet anførte om, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at rammerne for kontrollen ikke er fastsat direkte ved lov eller præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Instituttet har i øvrigt følgende bemærkninger til det fremsendte:

**BEKENDTGØRELSE OM KONTROL AF ULOVLIGT OPHOLD
EFTER INDREJSE**

I høringssvaret af 5. december 2014 fremhævede instituttet, at EU-Domstolen, ved vurderingen af om der er tale om politimæssige kontrolbeføjelser med tilsvarende virkning som grænsekontrol, lægger betydelig vægt på, om der – af hensyn til retssikkerheden – er foretaget den nødvendige afgrænsning af politiets beføjelser til at foretage identitetskontrol af udlændinge ved grænsepassagen.

Om hensynet til retssikkerheden varetages i tilstrækkeligt omfang beror på en konkret vurdering af rammerne for politiets kontrolmæssige beføjelser, herunder i relation til hyppighed, intensitet og selektivitet.

Instituttet finder det derfor positivt, at grænsekontrollens tidsmæssige og geografiske udstrækning er præciseret i bekendtgørelsens §§ 1 og 2, men finder samtidig, at også rammerne for undtagelsesbestemmelsen i § 3 burde have været tilsvarende præciseret – både i relation til intensitet og anvendelsesområde.

Ifølge bekendtgørelsens § 4 skal luftfartsselskaber, for luftfartøjer der ankommer fra et Schengenland, på begæring af politiet afgive oplysninger om passagerer og besætningsmedlemmer. Det fremgår imidlertid ikke, i hvilke tilfælde politiet kan gøre brug af beføjelsen, samt hvilke formål de indhentede oplysninger skal kunne bruges til. Der er derfor tale om en bred og upræcis hjemmel, der kan give anledning til problemer både i relation til retssikkerhed og proportionalitet.

Bekendtgørelsens § 5 indeholder et udgangspunkt om sletning af oplysningerne inden for 24 timer, medmindre oplysningerne senere er nødvendige til varetagelsen af politiets øvrige opgaver. Personoplysninger må kun opbevares så længe, det er nødvendigt af hensyn til det formål, hvortil de er indhentet, og de må ikke benyttes til andre formål. Der henvises blandt andet til Europarådets konvention om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger. At oplysningerne således også kan bruges til politiets "øvrige formål" kan derfor rejse nogle problemstillinger i relation til beskyttelsen af personoplysninger.

Instituttet finder det derfor betænkeligt, at det ikke i tilstrækkeligt omfang er præciseret, i hvilke situationer sletning kan fraviges samt til hvilke "øvrige formål", oplysninger kan anvendes.

Endelig fremgår det af bekendtgørelsens § 6, at den, der overtræder § 4, straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder. Bekendtgørelsens § 4 er rettet mod luftfartsselskaberne, men såfremt en eventuel fængselsstraf skal kunne effektueres, må luftfartsselskabets forsømmelse kunne henregnes en fysisk person. Instituttet finder det uklart, hvilke fysiske personer der kan idømmes fængselsstraf efter § 6, og at dette derfor bør præciseres i bekendtgørelsen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme menneskerettighederne – at:

- rammerne for undtagelsesbestemmelsen i § 3 præciseres

- anvendelsesområdet for politiets beføjelse i § 4 til at kræve oplysninger om passagerer og besætningsmedlemmer udleveret præciseres
- det præciseres hvornår, politiet i medfør af § 5 kan undlade sletning af oplysningerne inden for 24 timer, samt til hvilke ”øvrige formål” politiet kan anvende oplysningerne til
- det præciseres hvem der i medfør af § 6 på vegne af luftfartsselskabet kan ifalde fængselsstraf for overtrædelse af § 4 kan ifalde fængselsstraf.

BEKENDTGØRELSE OM ÆNDRING AF BEKENDTGØRELSE OM UDLÆNDINGES ADGANG HER TIL LANDET

I den nuværende § 12, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015 om udlændinges adgang her til landet fremgår det, at passager- og besætningslisten skal afleveres på begæring af politiet. Med udkastet foreslås det ændret, således at aflevering af oplysningerne skal ske til politiet forud for luftfartøjets ankomst – og således ikke på politiets begæring. Der gives således en videre adgang til personoplysninger, hvilket kan rejse nogle problemstillinger for så vidt angår persondataskyttelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af § 4 i udkast til bekendtgørelse om kontrol af ulovligt ophold efter indrejse, at aflevering af oplysningerne skal ske på begæring af politiet.

Endelig indeholder udkastet – i modsætning til udkastet til bekendtgørelse om kontrol af ulovligt ophold efter indrejse (§ 5) – ikke regler om sletning af oplysninger modtaget fra luftfartselskaber.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme menneskerettighederne – at:

- det præciseres, hvorfor listerne skal udleveres af egen drift og ikke på begæring.
- reglerne omkring sletning af disse oplysninger præciseres i bekendtgørelsen om udlændinges adgang her til landet.

Der henvises til sagsnr. 2015-949-0510.

Med venlig hilsen

Anja Møller Pedersen

FULD MÆGTIG